

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DAR-411/09/03/EK

Warszawa, 17.06.2003 r.

DECYZJA Nr DAR...8.../2003

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 1 i 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 122 poz. 1319 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski SA z siedzibą w Warszawie **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyraża zgodę na dokonanie koncentracji** polegającej na objęciu przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski SA z siedzibą w Warszawie akcji Wschodniego Banku Cukrownictwa SA z siedzibą w Lublinie, co spowoduje uzyskanie co najmniej 25% głosów na walnym zgromadzeniu ww. banku.

Uzasadnienie

W dniu 5 maja 2003 r. do organu antymonopolowego wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji określonej w art. 12 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 122 poz. 1319 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, polegającej na objęciu przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski SA z siedzibą w Warszawie (dalej „PKO”, „Bank” lub „Wnioskodawca”) akcji Wschodniego Banku Cukrownictwa SA z siedzibą w Lublinie (dalej „WBC”), co spowoduje uzyskanie 25,14% głosów na walnym zgromadzeniu ww. banku.

Wniosek został złożony z przekroczeniem terminu, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy.

W dniu 15 maja br., po uzupełnieniu przez PKO opłaty od wniosku, stosownie do art. 77 ust. 2 w.w. ustawy oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2001 r. w sprawie wysokości opłat od wniosków o wszczęcie postępowania antymonopolowego oraz

trybu ich uiszczania (Dz. U. nr 34 poz. 404), organ antymonopolowy wszczął postępowanie antymonopolowe w przedmiotowej sprawie.

W wyniku przeprowadzonego postępowania organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje :

Łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia, tj. w roku 2002, określony zgodnie z art. 15 ustawy oraz treścią rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 maja 2001 r. w sprawie obliczania obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji (Dz. U. nr 60 poz. 611) wyniósł 9,19 mld zł, co oznacza, że przekroczył ustawowy próg równowartości 50 mln EURO.

Nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 13 ustawy uzasadniająca niezgłoszenie koncentracji, zatem zamierzona koncentracja podlega zgłoszeniu Prezesowi UOKiK.

Zamierzona koncentracja polega na objęciu przez Wnioskodawcę pakietu akcji w podwyższonym kapitale zakładowym WBC co spowoduje uzyskanie ponad 25% głosów na walnym zgromadzeniu ww. spółki, zgodnie z art. 12 ust.3 pkt 1 ustawy.

Główną przyczyną koncentracji jest trudna sytuacja finansowa WBC oraz wszczęcie postępowania naprawczego i ustanowienie zarządu komisarycznego w WBC. Z uwagi na możliwość skierowania przez Komisję Nadzoru Bankowego wniosku o ogłoszeniu upadłości WBC oraz na możliwość poniesienia przez Wnioskodawcę wraz z innymi bankami kosztów z tytułu wypłaty środków gwarantowanych z Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w dniu 22 czerwca 2002 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy 12 bankami, z udziałem Wnioskodawcy, którego celem jest udzielenie pomocy przy restrukturyzacji WBC w drodze stopniowego wygaszania do 2012 r. jego działalności zgodnie z programem zatwierdzonym przez Komisję Nadzoru Bankowego. Zgodnie z ww. programem przewiduje się obniżenie kapitału zakładowego WBC z jednoczesnym jego podwyższeniem, w wyniku tej operacji uprzywilejowane co do głosu akcje w podwyższonym kapitale zakładowym WBC zostaną objęte przez 12 banków, w tym przez Wnioskodawcę, który osiągnie 25,14% głosów na walnym zgromadzeniu WBC.

Uczestnikami koncentracji są:

PKO - przedsiębiorca obejmujący akcje oraz WBC – przedsiębiorca, którego akcje są obejmowane.

PKO – jest spółką działającą w sektorze usług bankowych, której jedynym akcjonariuszem jest Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Skarbu Państwa.

W dacie zgłoszenia zamiaru koncentracji Wnioskodawca posiada poniższe spółki zależne:

- PKO Inwestycje Sp. z o.o., w której PKO posiada 100% udziałów – działającą na rynku usług ogólnobudowlanych, instalacji elektrycznych i instalacji gazowych,
- Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o., w której PKO posiada 100% udziałów – działającą na rynku zarządzania nieruchomościami,
- Bankowy Fundusz Leasingowy Sp. z o.o., w której PKO posiada 100% udziałów – działającą na rynku leasingu maszyn, urządzeń, środków transportu i nieruchomości,
- PKO Towarzystwo Finansowe Sp. z o.o., w której PKO posiada 100% udziałów – działającą na rynku pośrednictwa finansowego,
- Inteligo Financial Services Sp. z o.o., w której PKO posiada 100% udziałów – działającą na rynkach transmisji danych i teleinformatyki, doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania oraz pośrednictwa finansowego,
- Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych SA, w której PKO posiada 100% głosów na walnym zgromadzeniu – działającą na rynku rozliczania transakcji dokonywanych kartami płatniczymi,
- Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych SA, w której PKO posiada 75% głosów na walnym zgromadzeniu – działającą na rynku pośrednictwa finansowego.

WBC – jest spółką działającą na rynku usług bankowych. W dacie zgłoszenia zamiaru koncentracji WBC nie jest kontrolowany przez żaden podmiot. Obrót spółki w roku 2002 wyniósł ponad 35 mln EURO.

Obaj przedsiębiorcy, działając na szeroko pojętym rynku usług bankowych, działają w poszczególnych segmentach ww. rynku, stanowiących m.in. następujące rynki produktowe: prowadzenie rachunków oszczędnościowych dla osób fizycznych i osób prawnych, depozyty gotówkowe, kredyty konsumpcyjne i mieszkaniowe dla osób fizycznych, kredyty gospodarcze dla osób prawnych, wydawanie bankowych kart płatniczych.

Przedmiotowa koncentracja polegać będzie na objęciu przez Wnioskodawcę pakietu akcji w podwyższonym kapitale zakładowym WBC, co spowoduje uzyskanie ponad 25% głosów na walnym zgromadzeniu ww. spółki i została zgłoszona w trybie art. 12 ust.3 pkt 1 ustawy.

W myśl art. 94 ust. 2 pkt 4 powołanej wyżej ustawy, zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców dokonuje przedsiębiorca obejmujący akcje. W rozpatrywanym zamiarze koncentracji obowiązek zgłoszenia spoczywał zatem na Wnioskodawcy.

Zgodnie z art. 17 ustawy organ antymonopolowy, wydaje w drodze decyzji zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Ocena oddziaływania koncentracji na stan konkurencji wymaga określenia rynków właściwych w aspekcie geograficznym i produktowym, na które koncentracja wywiera wpływ.

Biorąc pod uwagę fakt, iż oferta obu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji jest skierowana do polskich konsumentów a działalność prowadzona jest na terenie Polski uznaje się, iż rynkiem właściwym przedmiotowego łączenia w aspekcie geograficznym jest rynek krajowy.

Jak wynika z przekazanych w zgłoszeniu informacji, dotyczących działalności uczestników koncentracji, przedmiotowa koncentracja wywiera, w ocenie organu antymonopolowego, wpływ w układzie horyzontalnym na następujące rynki produktowe:

- **ROR** – udział w ww. rynku PKO, który w 2002 r. prowadził 4,7 mln rachunków, wynosi ok. 38%. Udział ten był niższy w 2002 r. w porównaniu z rokiem poprzednim o ok. 2 punkty procentowe. WBC prowadził w 2002 r. ok. 31 tys. ROR posiadając minimalny (ok.0,3%) udział w rynku. Głównym konkurentem uczestników koncentracji w omawianym rynku jest Bank Pekao SA, którego udział w rynku ROR wynosił w 2002 r. ponad 15%. Ponadto Wnioskodawca wskazał jako konkurentów pozostałe duże banki detaliczne tj. Bank BPH PBK SA, Bank ING BSK SA, Bank Zachodni WBK SA oraz Bank Millennium SA. Pięć największych banków (łącznie) z Wnioskodawcą prowadziło w 2002 r. ponad 10 mln ROR.
- **depozyty** – w 2002 r. wartość depozytów w PKO wyniosła 58 977,2 mln zł.; udział banku w rynku depozytów przekracza 28%. Udział WBC w omawianym rynku wynosi 0,1%, bank ten posiadał w 2002 r. depozyty o wartości 583,4 mln. zł. Głównym konkurentem uczestników koncentracji w omawianym rynku jest Bank Pekao SA, którego udział w rynku depozytów wynosił w 2002 r. ok. 20%. Ponadto Wnioskodawca wskazał jako konkurentów pozostałe duże banki detaliczne tj. Bank BPH PBK SA, Bank ING BSK SA, Bank Zachodni WBK SA oraz Bank Millennium SA. Pięć największych banków (łącznie z Wnioskodawcą) dysponowało w 2002 r. depozytami o wartości przekraczającej 135 mld zł.
- **kredyty konsumpcyjne i mieszkaniowe** – wartość kredytów udzielonych klientom PKO przekroczyła w 2002 r. 15 mld zł. Udział Wnioskodawcy w omawianym rynku wynosi 25%. Natomiast udział WBC w tym rynku wynosi ok. 0,5% przy wartości kredytów

udzielonych w 2002 r. – ok. 312 mln zł. Udział WBC w omawianym rynku obniżył się w porównaniu z rokiem poprzednim o połowę. Głównym konkurentem uczestników koncentracji w omawianym rynku, podobnie jak w ww. rynkach, jest Bank Pekao SA, którego udział w rynku kredytów konsumpcyjnych wynosił w 2002 r. ok. 12%, a w rynku kredytów mieszkaniowych ok. 13%. Ponadto Wnioskodawca wskazał jako konkurentów również pozostałe duże banki detaliczne tj. Bank BPH PBK SA, Bank ING BSK SA, Bank Zachodni WBK SA oraz Bank Millenium SA.

- **karty płatnicze** – udział PKO w rynku kart płatniczych wynosi ok. 26%; w roku 2002 liczba wydanych przez Bank kart płatniczych wyniosła ok. 3,5 mln. Udział PKO w omawianym rynku w 2002 r. w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 3,8 punktu procentowego, co świadczy o umacniającej się pozycji Banku na tym rynku. Udział WBC w rynku kart płatniczych jest minimalny, wynosi poniżej 0,1%. W 2002 r. bank ten wydał 2,3 tys. kart. Podobnie jak na wyżej omówionych rynkach, zdaniem Wnioskodawcy, głównym konkurentem uczestników koncentracji na rynku kart płatniczych jest Bank Pekao SA. Ponadto Wnioskodawca wskazał, podobnie jak na wymienionych uprzednio rynkach, jako konkurentów również pozostałe duże banki detaliczne tj. Bank BPH PBK SA, Bank ING BSK SA, Bank Zachodni WBK SA oraz Bank Millenium SA.

Jak wynika z przekazanych przez Wnioskodawcę informacji, każdy z banków obecnych aktualnie na polskim rynku jest w stanie zaoferować klientom podstawowe usługi, natomiast różnice pomiędzy bankami dotyczą głównie zróżnicowania oferty oraz poziomu jakości obsługi klienta np. dostępności obsługi detalicznej przez Internet. Wejście przedsiębiorcy na rynek omawianych usług jest ograniczone koniecznością uzyskania licencji bankowej od NBP lub przejęcia banku posiadającego taką licencję.

Oceniając wpływ przedmiotowej koncentracji na konkurencję organ antymonopolowy wziął pod uwagę zarówno pozycję rynkową jej uczestników na rynkach właściwych jak również wskazane przez Wnioskodawcę przyczyny zgłoszonej operacji.

Jakkolwiek koncentracja wywiera wpływ na wymienione wyżej rynki właściwe to objęcie przez Wnioskodawcę akcji WBC, którego udział wynosi poniżej 1% w każdym z tych rynków, nie wpłynie znacząco na pozycję Wnioskodawcy na przedmiotowych rynkach.

Jednocześnie fakt, iż zgłoszona koncentracja dotyczy udziału Wnioskodawcy w procesie restrukturyzacji likwidacyjnej WBC, w ramach którego działalność WBC będzie stopniowo wygaszana, zgodnie z programem zatwierdzonym przez Komisję Nadzoru Bankowego, potwierdza zasadność przyjęcia powyższego stanowiska.

Przedmiotowa koncentracja nie wywiera natomiast wpływu na żaden z rynków w ujęciu wertykalnym. Wprawdzie udział PKO w rynku detalicznych usług bankowych oraz segmencie rynku korporacyjnych usług bankowych, dotyczącym jednostek samorządu terytorialnego, przekracza 30%, jednak pomiędzy przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją powiązania typu odbiorca – dostawca.

Ponadto skutki koncentracji nie wpłyną w sposób bezpośredni na rynek obligacji komunalnych, w którym PKO przekroczył w 2002 r. 40%, systematycznie zwiększając swój udział w rynku w ostatnich latach. Jest to rynek, na który oceniana koncentracja wywiera wpływ w ujęciu konglomeratowym, tj., na którym pomiędzy przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania horyzontalne i wertykalne, a więc, w wyniku przedmiotowej koncentracji, pozycja rynkowa tych przedsiębiorców nie ulegnie zmianie.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż w wyniku omawianej koncentracji nie powstanie ani nie umocni się pozycja dominująca na żadnym z omawianych rynków, wskutek czego konkurencja na tych rynkach nie zostanie istotnie ograniczona.

Wobec spełnienia powyższego orzeczono jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów
Dyrektor Departamentu Analiz Rynku
Adam Żołnowski

Otrzymuje:

Powszechna Kasa Oszczędności BP SA

**ul. Puławska 15
02-515 Warszawa**

